Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Pražská koordinační skupina

8. setkání Krajské koordinační skupiny hlavního města Prahy pro zajištění změn reformy psychiatrické péče v regionu.

11.6.2020, MHMP

REFORMA PÉČE O DUŠEVNÍ ZDRAVÍ
Strategie reformy psychiatrické péče

Program

1. Fungování služeb v péči o duševní zdraví v době koronaviru

Referování zástupců jednotlivých služeb, spolupráce CDZ/TDZ a adiktol. týmů pro lidi bez domova, krizové služby, aktivizace občanských aktivit a spolupráce

2. Aktuality

- projekty v programu Nové služby
- ostatní

3. Práce na transformačním plánu PNB

Krátké presentování zástupce PNB (příští transf. plan by měl být na podzim 2020)

4. Plán rozvoje služeb pro SMI na rok 2021

Aktuální stav CDZ / TDZ, jak pokrývají Prahu? Plán na rok 2021 a na další roky.

5. Příprava systému péče o lidi v krizi

Informace o probíhajících diskusích a jednáních

6. Ostatní

Fungování služeb v péči o duševní zdraví v době koronaviru

- Fungování komunitních týmů
- Fungování lůžkových psychiatrických zařízení
- Krizová pomoc
- http://socialni.praha.eu/jnp/cz/aktuality/krizove_linky.html
- http://socialni.praha.eu/jnp/cz/aktuality/kontakty_na_krizove_linky_psychologicke.html
- http://socialni.praha.eu/jnp/cz/aktuality/krizove_linky_pro_deti.html
- spolupráce CDZ/TDZ a adiktol.týmů pro lidi bez domova

Aktuality - Projekty v programu Nové služby

- **Ambulance s rozšířenou péčí:**

INEP MEDICAL s.r.o. Praha 8, CEPSYMED – ARP Praha 6

- **MD tým duševního zdraví pro děti a adolescenty**

Dům tří přání + PA MUDr. V.Hartoš

- **forenzní MD tým duševního zdraví pro pacienty s nařízeným ochranným léčením**

prodloužení termínu příjmu žádostí o dotaci, který připadá na **3.7. 2020**

- **MD tým duševního zdraví pro seniory**

Termín ukončení příjmu žádostí je určen na 30. 6. 2020.

- **ambulance s rozšířenou péčí pro adikt. pacienty**

posunut termín pro ukončení příjmu žádostí o dotaci na 1. července 2020

Aktuality - ostatní

- Od 1.4. CDZ Podskalí v pilotním projektu
- Norské fondy:
  - výzva na podporu duševního zdraví dětí a dospívajících výzva – pro ZZ, školy, příspěvkové org. - je už otevřená a deadline je 31.7.

  http://www.mzcr.cz/Unie/dokumenty/vyzva-k-predkladani-zadosti-o-grant-na-individualni-projekty-v-oblasti-podpory-d_19211_8.html
  - Malé schéma pro NNO – plán otevření výzvy červenec - srpen

Transformace PNB

Plán rozvoje služeb – aktuální stav

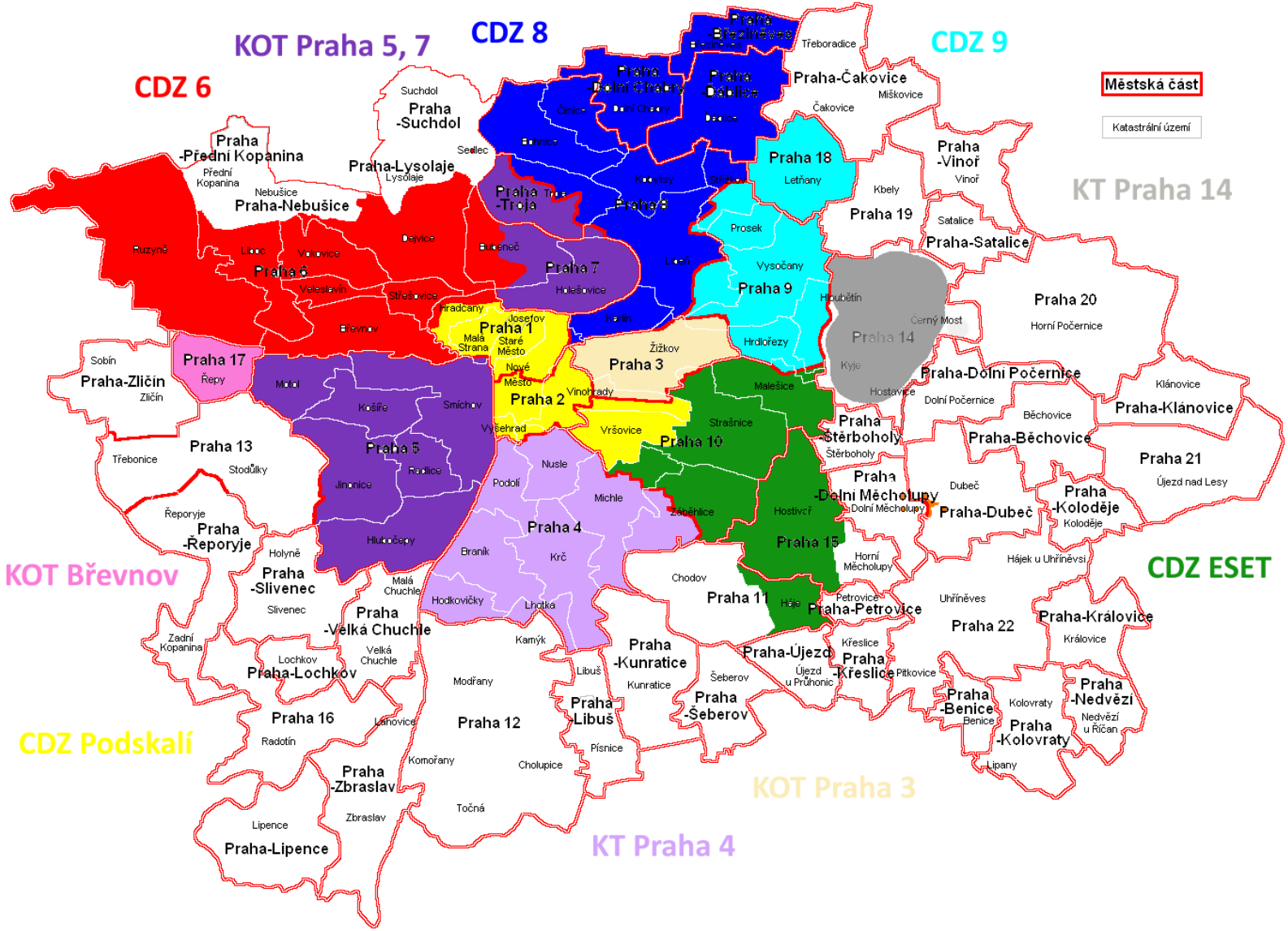

Plán rozvoje služeb – stav ke konci 2020

spádová oblast / spprávní obvod HMP	zařízení	počet obyv	zdravotní	sociální		spádová oblast / spprávní obvod HMP	zařízení	počet obyv	zdravotní	sociální
Praha 1 Praha 2 Praha 10 - Vršovice	CDZ Pdskalí Fokus Praha/Psych.klinika VFN	121 922	4,8	5,85		Praha 9 Praha 18	CDZ 9 PN Bohnice / Fokus Praha	87 120	5,5	8
Praha 3	KoT Karlín Fokus Praha	75 309	0	3,3		Praha 10 - Strašnice, Malešice, Záběhlice Praha 11- Háje Praha 15 - Hostivař	Klinika Eset / Eset Help	108 106	8	7
Praha 4	Terénní tým Bona o.p.s.	140 808	0	6,75		Praha 11 - Kunratice, Chodov, Šeberov, Újezd u Průhonic, Křeslice	Komunitní tým Fokus Praha	70 768	0	4,15
Praha 5 Praha 7	Komunitní tým Praha 5 a 7 Fokus Praha	136 290	0	5		Praha 12 Praha 16	Terénní tým Bona o.p.s.	90 048	0	2,25
Praha 6	CDZ 6 ÚVN Střešovice / Fokus Praha	115 358	5,5	5,4		Praha 13 Praha 17	Komunitní tým Fokus Praha	97 489	0	4,5
Praha 8	CDZ 8 PN Bohnice / Fokus Praha	113 758	11	10		Praha 14 Praha 19 Praha 20	Terénní tým Bona o.p.s.	78 109	0	4,25

Plán pro rok 2021

Městská část
Katastrální území
Praha -Přední Kopanina
Praha-Nebušice
Praha -Suchdol
Praha-Lysolaje
Praha -Troja
Praha 6
Praha 7
Praha 1
Praha 17
Praha-Zličín
Praha 13
Praha 5
Praha 2
Praha 3
Praha 9
Praha 18
Praha -Vinoř
Praha 19
Praha-Satalice
Praha 20
Praha 14
Praha-Dolní Počernice
Praha-Klanovice
Praha 21
Praha-Běchovice
Praha -Štěrboholy
Praha -Dolní Měcholupy
Praha-Dubeč
Praha -Koloděje
Praha-Královice
Praha 22
Praha -Uježd
Praha -Křeslice
Praha -Benice
Praha -Kolovraty
Praha -Nedvězí
Praha -Šeberov
Praha -Libuš
Praha 12
Praha 16
Praha -Zbraslav
Praha-Lipence
Praha-Lochkov
Praha -Velká Chuchle
Praha -Slivenec
Praha -Řeporyje
Praha 4
Praha 10
Praha 11
Praha-Petrovice
Praha 15
Praha-Čakovice
Praha -Kunratice
Praha -Ďáblice
Praha -Dolní Chabry
Praha -Březiněves
Praha -Čimice
Praha -Bohnice
Praha -Kolodvory
Praha -Letňany
Praha -Prosek
Praha -Vysočany
Praha -Hloubětín
Praha -Černý Most
Praha -Hrdlořezy
Praha -Malešice
Praha -Strašnice
Praha -Vršovice
Praha -Žižkov
Praha -Vinohrady
Praha -Nusle
Praha -Michle
Praha -Braník
Praha -Krč
Praha -Modřany
Praha -Libuš
Praha -Lhotka
Praha -Hodkovičky
Praha -Hlubočepy
Praha -Radlice
Praha -Smíchov
Praha -Košíře
Praha -Motol
Praha -Střešovice
Praha -Dejvice
Praha -Bubeneč
Praha -Holešovice
Praha -Libeň
Praha -Vysočany
Praha -Hostivař
Praha -Horní Měcholupy
Praha -Uhříněves
Praha -Kunratice
Praha -Šeberov
Praha -Lipence
Praha -Zbraslav
Praha -Lochkov
Praha -Velká Chuchle
Praha -Slivenec
Praha -Řeporyje
Praha -Zličín
Praha -Nebušice
Praha -Lysolaje
Praha -Suchdol
Praha -Troja
Praha -Holešovice
Praha -Bubeneč
Praha -Dejvice
Praha -Střešovice
Praha -Vinohrady
Praha -Žižkov
Praha -Vršovice
Praha -Strašnice
Praha -Malešice
Praha -Hostivař
Praha -Dolní Měcholupy
Praha -Štěrboholy
Praha -Dubeč
Praha -Koloděje
Praha -Královice
Praha -Uježd
Praha -Křeslice
Praha -Benice
Praha -Kolovraty
Praha -Nedvězí
Praha -Šeberov
Praha -Libuš
Praha -Kunratice
Praha -Petrovice

Plán pro rok 2021 – stav ke konci 2021

spádová oblast / správní obvod HMP	zařízení	počet obyv	zdravotní	sociální		spádová oblast / správní obvod HMP	zařízení	počet obyv	zdravotní	sociální
Praha 1 Praha 2 Praha 10 - Vršovice	CDZ Pdskalí Fokus Praha/Psych.klinika VFN	121 922	5,8	5,9		Praha 9 Praha 18	CDZ 9 PN Bohnice / Fokus Praha	87 120	5	8
Praha 3	KoT Karlín Fokus Praha	75 309	2,5	6,3		Praha 10 - Strašnice, Malešice, Záběhlice Praha 11- Háje Praha 15 - Hostivař	Klinika Eset / Eset Help	108 106	8	9
Praha 4	Terénní tým Bona o.p.s.	140 808	4	10		Praha 11 - Kunratice, Chodov, Šeberov, Újezd u Průhonic, Křeslice	Komunitní tým Fokus Praha	70 768	0	4,15
Praha 5 Praha 7	Komunitní tým Praha 5 a 7 Fokus Praha	136 290	0	7		Praha 12 Praha 16	Terénní tým Bona o.p.s.	90 048	0	4,75
Praha 6	CDZ 6 ÚVN Střešovice / Fokus Praha	115 358	5	6,4		Praha 13 Praha 17	Komunitní tým Fokus Praha	97 489	0	5,5
Praha 8	CDZ 8 PN Bohnice / Fokus Praha	113 758	11	10		Praha 14 Praha 19 Praha 20	Terénní tým Bona o.p.s.	78 109	0	8
						Praha 21 Praha 22	Terénní tým Eset help	64 081	0	3

Plán pro rok 2021

předběžné záměry navyšování kapacit služeb pro duševní zdraví na rok 2021

	SR - CDZ / TDZ	SR - ostatní	SR - pobytová	OSP	krizová pomoc	krizová pomoc	CHB
	úvazky	úvazky	lůžka	úvazky	lůžka	úvazky	lůžka
Bona	9,5	4,5					9
Eset help	5						
Fokus Praha	7	2			1	2	5
Green doors		2,1					
celkem	**21,5**	**8,6**	**0**	**0**	**1**	**2**	**14**
aktuální stav úvazků / lůžek	66,5	56,95	15	0,7	4	10,85	118

Systém podpory a péče pro osoby v krizové situaci v oblasti jejich duševního zdraví

- **PS pro nastavení systému akutní péče v Praze**
- **NAPDZ -** Opatření 4.3.1 Posílit krizová centra a služby, zejména na pomoc obětem násilí, traumatu a prevence sebevražd. Zřídit specializovaná centra zaměřená na děti s komplexním traumatem.
- **Webinář zaměřený na systém řešení krize s lektorováním Johna Jenkinse (IMHCN)**

Systém podpory a péče pro osoby v krizové situaci v oblasti jejich duševního zdraví

DEFINICE POJMU

Pojen krize a krizové služby v oblasti duševního zdraví je užíván pro širokou škálu stavů lišících se navzájem příčinou a intenzitou. Proto prvním úskalím na které můžeme narazit, když o tomto tématu hovoříme je to, o jaké stavy či situace máme na mysli.

Na jednom konci spektra se pojem krize (psycho- sociální krize) užívá pro situace, kdy jedinec netrpí závažnějším duševním onemocněním, ale prožívá ve svém životě (díky vnější i vnitřním okolnostem) nepříjemné psychické- emoční rozpoložení, které přesahují jeho možnosti (a možnosti jeho okolí) zvládat tuto zátěž pro něj běžnými prostředky.

Na druhém konci spektra je pojen užíván pro stavy, kdy osoba trpící duševním onemocněním zažívá jeho zhoršení nebo obecně zhoršení sociálních problémů, či celkové životní situace. Zhoršení je tak závažné, že dosahuje prahu vyžadující intenzivní (nemocniční) péči. Nebo se zdá, že velmi brzo tohoto prahu dosáhne, pokud nebudou podniknuta potřebná a uspokojivá preventivní opatření (S.Johnson, J.Totman, Lorna Hobbs).

Při vytváření systému krizové péče se nezřídka stává, že síť služeb je zaměřen jen na jednu skupinu a skupina druhá zůstane neošetřena.

Systém podpory a péče pro osoby v krizové situaci v oblasti jejich duševního zdraví

Zkušenost z UK:

- Do služeb jsou doporučováni klienti, kterým by lépe posloužil jiný typ služeb, než intenzivní krizové a akutní služby.
- K řešení krizových- akutní situací jsou však k dispozici jen krizové týmy a akutní lůžka.
- Nedostatek času a prostoru pro řešení všech životních potřeb uživatelů v akutních a krizových službách.
- Řada lidí se do krizových služeb (k hospitalizaci) dostává opakovaně.
- Role policie a záchranné služby není dobře do systému krizových služba integrována.
- Neexistuje dobře nastavená spolupráce s vězeňskou službou.
- U řady klientů je problém s bydlením.
- Velký počet lidí s diagnózou hraniční poruchy osobnosti
- Velký počet lidí s problémy se zneužíváním návykových látek

Systém podpory a péče pro osoby v krizové situaci v oblasti jejich duševního zdraví

Celkově možno konstatovat, že stávají systém krizové a akutní péče v ČR je nedostatečný. I když se postupně (v rámci projektu multidisciplinarity) nastavuje systém vzájemné spolupráce jednotlivých služeb, je celý systém fragmentovaný. Existující kapacity akutních lůžek jsou často využívány neefektivně. Velmi často pak osoby v krizové akutní situaci zůstávají bez pomoci (velká zátěž je pak na rodinách) do té doby, kdy se situace dramatizuje a osoba je přijata do lůžkové péče.

Systém podpory a péče pro osoby v krizové situaci v oblasti jejich duševního zdraví

- **ZÁKLADNÍ FILOSOFIE**

(na zotavení orientované krizové- akutní pomoci)

Aktuálně se diskuze veden nejen o tom jaké komponenty by celý systém měl obsahovat, ale o základní filozofii služby. Zvláště u skupiny vážněji duševně nemocných, kde jsou často intervence v krizové- akutní situaci řešeny v rámci medicinského modelu (důraz na kontrolu symptomů a minimalizace rizik) jde **o přesun k orientaci na model zotavení.**

Systém podpory a péče pro osoby v krizové situaci v oblasti jejich duševního zdraví

Základní principy takové služby:

- Krizovou situaci brát jako příležitost jedince ke změně. Jako signál, že není čas na pokračování nefunkčních, přežitých životních strategií bezmoci a beznaděje. Jako kritický čas pro reflexi a pozitivní růst k novému sebeurčení, ne deterioraci.
- Práce na rozpoznání dramatického emočního otřesu nebo nepříznivé životní situace by mělo být orientováno na postup na cestě zotavení jedince, ne jeho zbrzdění, či dokonce zhoršení.
- Systém pomoci a podpory by měl vytvářet prostor na to, aby se dotyčná osoba mohla dívat na svůj život jako na celek, nejen na svůj problém s duševním zdravím.
- Systém musí reflektovat to, že příčiny krize vyžadují různá řešení a k nim využívá různé zdroje různých: finančních obtíží, fyzického zdraví, pracovního stresu, environmentálních faktorů, rodinných problémů atd.

Systém podpory a péče pro osoby v krizové situaci v oblasti jejich duševního zdraví

Základní principy takové služby:

- Kontakt a vztah vytvořený mezi uživatelem a profesionálem v jedné části služby by měl být stejný důvěryhodný terapeutický vztah ve všech částech systému služeb.
- Sdílená odpovědnosti mezi uživatelem, členem rodiny, profesionálními službami při vytváření prostoru pro „pozitivní riziko“.
- Na zotavení orientovaný systém krizové pomoci by měl být alternativou k redukcionistické medicinskému modelu, alternativou k řešení krize umísťováním do nemocničního, lůžkového zařízení.
- Služby by měly být „šité na míru“ konkrétnímu člověku, jeho osobní historii a zkušenostem, ne kontrole nemoci či chování.
- Plně využívat „unikátnost krize“ toho kterého člověka.
- Maximální využívání komunitních zdrojů.
- Krizová pomoc by měla napomáhat zvýšit znalost toho kterého člověka o jeho (komplexních) potřebách.
- Krize jako potřeba zvýšené komunikace klienta se službami, jako potřeba zvýšení sociální viditelnosti.
- Potřeba strategického a efektivního přístupu, který je jedinečný a humánní s komplexním a otevřeným novým přístupem.

Systém podpory a péče pro osoby v krizové situaci v oblasti jejich duševního zdraví

Tyto zásady je obtížné realizovat, pokud systém krizové- akutní péče není vytvořen tak, aby byl schopen vnímat komplexnost potřeb, celistvost života té které osoby „ v krizi“. Při tvorbě systému je potřeba vidět komplexnost života ne jen to co chybí (v angličtině je to vtipnější :seeing wholes not holes). Základní rámec by měl umožnit, aby celý systém byl flexibilní a umožnil vzájemné propojování a kooperaci v rámci systému. Ne aby byl statický a rozdělený na jednotlivé (nepropojené) části. Jednotlivé komponenty systému by měli sdílet společné principy a měli by citlivě přispívat k dosažení celkového cíle. Měly by aktivně přispívat k zotavení jedince, jeho sebeurčení a růstu, profitování jak ze specializované krizové pomoci tak přirozených zdrojů komunity.

- **Model Whole life – whole system**

Systém podpory a péče pro osoby v krizové situaci v oblasti jejich duševního zdraví

KOMPONENTY SYSTÉMU KRIZOVÉ-AKUTNÍ POMOCI

- Jeden vstup do systému (Referral Pathways)
- Krizová mobilní intervence
- Krizová denní centra
- Krizová lůžka
- Hostitelské rodiny
- Krizové domy zotavení (Sanctuary Houses)
- Komunita zotavení (Recovery house)
- Týmy podpory bydlení
- Práce a zaměstnání

Systém podpory a péče pro osoby v krizové situaci v oblasti jejich duševního zdraví

Kroky:

- Zmapování stávajících intervencí (akutních příjmů v lůžko. Psych. Zař., CKI, RIAPS, kriz. Služeb, ad.)
- Zmapování stávajících a potenciálních zdrojů
- Alternativní návrhy a jejich diskuse
- Využití zahraničních expertů
- Jednání s MHMP o hledání způsobu koordinace
- Pilotní projekt, jeho vyhodnocení
- Návrh dlouhodobé strategie

Ostatní

Témata pro příště:

- Výstupy z pracovních skupin – děti, senioři, zaměstnávání, hledání bydlení – podklad pro SPRSS
- Informace o přípravě systému řešení krizí
- Propojování transformačního plánu PNB a krajského plánu

DALŠÍ SETKÁNÍ:
17.9., 3.12.2020